

Fra: Dennis Toft Sørensen [dets@humanrights.dk]
Sendt: 14. marts 2013 14:56
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Emne: Vedrørende L141 - udvidelse af voldtægtsbestemmelsen i straffelovens § 216

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

Vedrørende L 141 forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning og lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Seksualforbrydelser).

Institut for Menneskerettigheders j.nr. 540.10/28892/DETS

Institut for Menneskerettigheder er blevet opmærksom på et forhold i ovennævnte lovforslag vedrørende udvidelse af voldtægtsbestemmelsen i straffelovens § 216.

Lovforslaget bygger på Straffelovrådets betænkning. I betænkningen overvejer rådet i pkt. 4.5.4.1. et udvidet voldtægtsbegreb i forhold til overgreb omfattet af navnlig straffelovens §§ 217-220. Rådet opererer i den forbindelse med tre lovmodeller (A, B og C). I model B og C ligger bl.a. at forhold, som i dag er omfattet af straffelovens § 217 eller § 218, stk. 2, fremover skal være omfattet af straffelovens § 216 om voldtægt. Det drejer sig om situationer hvor en person skaffer sig samleje ved brug af anden ulovlig tvang end vold eller trussel om vold, og hvor en person skaffer sig samleje med en person, som er ude af stand til at modsætte sig handlingen på grund af f.eks. bevidstløshed.

Lovforslag L141 følger Straffelovrådets model C.

Institut for Menneskerettigheder har i sit arbejde bl.a. mandat til at fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af FN's Handicapkonventionen i Danmark. På den baggrund ønsker instituttet at gøre opmærksom på, at handicapkonventionen bygger på principper som ligebehandling, ikke-diskrimination, inddragelse og selvbestemmelse. Når der lægges op til at forhold omfattet af § 218, stk. 2, skal straffes som voldtægt, mener instituttet ud fra handicapkonventionen, at tilsvarende bør ske i forhold til § 218, stk. 1, om opnåelse af samleje ved udnyttelse af en persons sindssygdom og mentale retardering. Det er vanskeligt for instituttet at se, hvorfor der skal være forskel på, hvordan der straffes i de to tilfælde.

Straffelovrådets betænkning indeholder en række overvejelser for og imod at lade forhold, som i dag er omfattet af straffelovens § 218, stk. 2, være omfattet af § 216 om voldtægt. Det fremgår af betænkningen s. 196-197, at hvis forhold omfattet af § 218, stk. 2, straffes som voldtægt, vil det rejse spørgsmål i forhold til andre bestemmelser i straffelovens kapitel 24, herunder til § 218, stk. 1. Det siges i betænkningen, at konsekvensen kan være, at der også i forhold til disse bestemmelser vil skulle straffes for voldtægt.

Justitsministeriet erklærer sig i lovforslagets s. 14 enig med Straffelovrådet i, at en række forhold taler henholdsvis for og imod at udvide voldtægtsbestemmelsen. På den baggrund undrer det Institut for Menneskerettigheder, at Justitsministeriet ikke i lovforslaget har afklaret det af rådet rejste spørgsmål om andre bestemmelser i straffelovens kapitel 24.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler at dette sker.

Til brug for en sådan afklaring vil instituttet pege på, at det fremgår af betænkningen, at der efter gældende ret vil skulle straffes for voldtægt, hvis gerningsmanden har opnået samlejet ved tvang – herunder i form af en underforstået eller ikke udtalt trussel – selv om offeret eventuelt har været stærkt beruset. Der bliver således efter gældende ret alene spørgsmål om at dømme for overtrædelse efter § 218, stk. 2, hvis gerningsmanden på grund af f.eks. offerets stærkt berusede tilstand har opnået samlejet uden samtykke,

men uden at anvende tvang. Institut for Menneskerettigheder ønsker at fremhæve at tilsvarende tilsyneladende ikke gælder i forhold til § 218, stk. 1. I den dom, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen for 2004, side 2847, blev en mand dømt for samleje med en retarderet kvinde efter straffelovens § 218, stk. 1, selv om det fremgår af dommen, at kvinden flere gange råbte: "jeg vil ikke".

Ud fra handicapkonventionens bestemmelser om ikke-diskrimination, lige rettigheder for kvinder med handicap, lige adgang til retssystemet og beskyttelse mod overgreb i artiklerne 5, 6, 13 og 16, mener instituttet, at dommen yderligere aktualiserer det spørgsmål, som Straffelovrådet rejser.

Da lovforslaget er fremsat for Folketinget, beder Institut for Menneskerettigheder om at Justitsministeriet sender denne henvendelse til Retsudvalget.

Med venlig hilsen

Dennis Toft Sørensen

DENNIS TOFT SØRENSEN
JURIDISK SPECIALKONSULENT

TELEFON 32 69 88 88

LIGEBEHANDLING
WILDERS PLADS 8K | DK- 1403 KØBENHAVN K

DETS@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK | HUMANRIGHTS.DK